

การพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

EDUCATIONAL INSTITUTION DEVELOPMENT ACCORDING TO PMQA
OF PHRAPARIYATTIDHAMMA SCHOOLS, GENERAL EDUCATION SECTION,
CHIANG MAI PROVINCE

พระครูสุทธิกิตติยาภรณ์ *, ธีระภัทร ประสมสุข *
สังวาร์ วังแจ่ม *, เพ็ญพรรณ แสงเนตร *

PrakruSutthi Kityaporn, Teerapat Prasomsuk

Sangwan Wangcham, Penpun Sangnet

Corresponding Author E-mail: jirasaksak2520@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการพัฒนา 2) ศึกษาแนวทางส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษา 3) ตรวจสอบแนวทางส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม ปีการศึกษา 2564 จำนวน 193 รูป/คน โดยการสุ่มอย่างง่าย ผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์ จำนวน 7 คน และผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบแนวทางการส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA จำนวน 3 คน เครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถามซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.848 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบน แล้วสรุปเป็นเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การนำองค์กร รองลงมา การวางแผนยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ ผลลัพธ์การดำเนินการ การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล การจัดการกระบวนการ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ตามลำดับ

2. แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA คือ ควรนำฐานข้อมูลที่ทันสมัย เข้าถึงได้อย่างสะดวกและรวดเร็วมาใช้ในการจัดการความรู้ของข้อมูลสารสนเทศ จัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบและปลอดภัย มีการปรับปรุงข้อมูลความรู้ให้เป็นปัจจุบัน และควรมีการสำรวจความพึงพอใจในการจัดการความรู้ของสถานศึกษา เพื่อนำมาพัฒนาระบบการดำเนินการ และควรมีช่องทางในการรับฟังข้อคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีระบบการตอบกลับข้อสงสัยให้คำแนะนำที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

3. การตรวจสอบแนวทางส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ โดยรวม คิดเป็นร้อยละ 100

คำสำคัญ: การพัฒนาสถานศึกษา, ตามแนว PMQA, โรงเรียนพระปริยัติธรรม

* มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to study the developmental conditions 2) to explore promotional methods for educational development 3) to examine the promotional methods of educational development in accordance with PMQA (Performance Measurement, Quality Assurance) of Phrapariyattidhamma Schools, General Education Section, Chiang Mai Province. The sample comprised 193 individuals, including executives and teachers from Phrapariyattidhamma Schools, General Education Section, Chiang Mai Province, selected through Simple Random Sampling. Additionally, interviews were conducted with 7 experts in the field of educational development and 3 experts in investigating developmental conditions and promotional methods based on PMQA. The research tool employed was a questionnaire with a reliability coefficient of 0.848. Data analysis encompassed frequency and percentage distribution, as well as calculations of mean and standard deviation. The data was then synthesized, evaluated, and summarized descriptively.

The results of this research found that:

1. The overall educational development according to PMQA at Phrapariyattidhamma Schools, General Education Section, Chiang Mai Province, was rated as high. Upon examining each component individually, all were deemed to be at a high level. The components, ranked by average score from high to low, were: organizational leadership, strategic planning, operational outcomes, emphasis on human resources, process management, consideration for clients and stakeholders, as well as measurement, analysis, and knowledge management.

2. The recommended method for institutional development based on PMQA emphasizes the need to maintain an up-to-date database for quick and easy access to knowledge management resources. This involves systematic and secure information storage, continuous knowledge updates, satisfaction surveys pertaining to knowledge management within educational institutions, enhancements to the operating system, mechanisms for collecting stakeholder feedback, and the establishment of a system to address queries and provide practical advice.

3. Regarding the examination of promotional methods for educational development according to PMQA, the accuracy, suitability, feasibility, and helpfulness were all reported at 100 percent.

Keywords: Educational institution development, PMQA, Phrapariyattidhamma Schools

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 78 (4) ได้บัญญัติให้รัฐต้องพัฒนาระบบงาน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ คุณธรรม และจริยธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการทำงานเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไป

อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของการยกระดับคุณภาพมาตรฐานของหน่วยงานภาครัฐและเป็นการรองรับการพัฒนาาระบบราชการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาาระบบราชการ (ก.พ.ร.) จึงได้นำเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐมาเป็นเครื่องมือในการดำเนินการ ตามความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2548 (วิรัตน์ พันกันทะ และ พระครูภาวนาโสภิต, 2560, น. 90)

กระบวนการมาตรฐานระดับสากลที่เรียกว่า “เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ” หรือ PMQA (Public Sector Management Quality Award) เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้ระบบราชการปรับปรุงประสิทธิภาพและยกระดับขีดความสามารถการบริหารงานอย่างเป็นรูปธรรม และสามารถส่งมอบบริการที่มีคุณภาพ สร้างความพึงพอใจและประโยชน์สุขให้เกิดขึ้นกับประชาชนคนไทยอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ประกอบด้วย 7 หมวด คือ หมวด 1 การนำองค์กร หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ หมวด 3 การให้ความสำคัญกับผู้บริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ หมวด 5 การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล หมวด 6 การจัดการกระบวนการ และหมวด 7 ผลลัพธ์การดำเนินการ เมื่อองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ นำเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาองค์กร จะส่งผลให้กระบวนการบริหารมีประสิทธิภาพ และเกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน (วิรัตน์ พันกันทะ และ พระครูภาวนาโสภิต, 2560, น. 95)

สำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ เป็นหน่วยงานทางการศึกษา มีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับพระภิกษุ สามเณร ได้รับความศึกษาอย่างมีคุณภาพ ซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐซึ่งต้องสร้างความมั่นใจให้เกิดขึ้นกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ว่าการดำเนินการตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบจะบรรลุวัตถุประสงค์ มีประสิทธิภาพ มีความน่าเชื่อถือ และมีการปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย แต่การดำเนินการจัดการศึกษาในช่วงเวลาที่ผ่านมามีพบว่า ผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาแต่ละแห่ง ยังไม่สามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีระดับผลสัมฤทธิ์ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ขณะเดียวกันโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ต้องพัฒนาเป็นองค์กรทางสังคม เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยมีผู้อำนวยการโรงเรียนพระปริยัติธรรม เป็นผู้นำทางการศึกษาที่ต้องใช้ศักยภาพความเป็นผู้นำ ทักษะการบริหาร บทบาทเชิงการบริหารปฏิบัติงานในหน้าที่บริหาร นำองค์กรไปสู่ความก้าวหน้า จึงมีความจำเป็นที่จะแสวงหาแนวทางนวัตกรรมการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพเป็นไปตามมาตรฐานระดับสากลมาใช้ในการพัฒนาองค์กร

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญของแนวคิดการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ จึงทำการศึกษาการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นแนวทางใน

การบริหารจัดการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นไปตามมาตรฐานที่ภาครัฐกำหนด และเป็นนวัตกรรมทางการบริหารนำไปประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมกับบริบทการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอื่นต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อตรวจสอบแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร
ในการวิจัยครั้งนี้ประชากรที่ศึกษา คือ ผู้บริหาร และครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 385 รูป/คน แบ่งเป็นผู้บริหารจำนวน 28 รูป/คน และครูจำนวน 357 รูป/คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร และครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2564 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 43) ที่ความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 193 รูป/คน จากนั้นดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified sampling) ซึ่งกำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงเรียนให้สอดคล้องกับสัดส่วนระหว่างประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ $385 : 193$ และทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างครูจากโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 28 โรงเรียน ตามสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งไว้โดยใช้ Simple random sampling เป็นหน่วยสุ่ม
 - 1.3 ผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์แนวทางส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 7 คน ประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 คน นักวิชาการศึกษา จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน และครูผู้สอน จำนวน 1 คน ซึ่งเลือกมาแบบเจาะจง (Purposive sampling)

1.4 ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบแนวทางการส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเลือกมาแบบเจาะจง (Purposive sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถามการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 7 ด้าน รวม 38 ข้อ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) (1961, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 103)

2.2 แบบสัมภาษณ์แนวทางส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นแบบเขียนเติมคำตอบ

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์แนวทางส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 3 ข้อเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติม

2.3 แบบตรวจสอบแนวทางส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นแบบเขียนเติมคำตอบ

ตอนที่ 2 แบบตรวจสอบแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบโดยสอบถามความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 ขั้นที่ 1 การสร้างแบบสอบถามสภาพการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

1) ศึกษาค้นคว้าจากตำรา เอกสาร ทฤษฎี แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแบบสอบถาม

2) นำแบบสอบถามฉบับร่าง ที่จัดทำขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบแก้ไขให้มีความตรงและความสมบูรณ์ของเนื้อหา รวมทั้งการใช้ภาษาที่เหมาะสม

3) นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำแบบสอบถามไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง Index of item-objective congruence (IOC) ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00

4) นำแบบสอบถาม มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธี Cronbach's alpha coefficient ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.848

5) จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 193 รูป/คน

3.2 ขั้นที่ 2 การสร้างแบบสัมภาษณ์แนวทางส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

1) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามสภาพการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

2) พิจารณาค่าเฉลี่ยที่ต่ำที่สุดของแต่ละด้านจากข้อคำถาม และนำไปประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดมากำหนดกรอบของการสัมภาษณ์

3) นำแบบสัมภาษณ์ฉบับร่าง ที่จัดทำขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบแก้ไขให้มีความตรงและความสมบูรณ์ของเนื้อหา รวมทั้งการใช้ภาษาที่เหมาะสม

4) จัดทำแบบสัมภาษณ์แนวทางการส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 คน นักวิชาการศึกษา จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน และครูผู้สอน จำนวน 1 คน รวมจำนวน 7 คน

3.3 ขั้นที่ 3 การจัดทำแบบตรวจสอบแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

1) นำแนวทางการส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ในแต่ละหมวดมาทำเป็นประเด็นในการตรวจสอบ

2) นำแบบตรวจสอบที่จัดทำขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบแก้ไขให้มีความตรงและความสมบูรณ์ของเนื้อหา รวมทั้งการใช้ภาษาที่เหมาะสม

3) นำแบบตรวจสอบแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ฉบับสมบูรณ์ให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้บริหารสถานศึกษา ตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ ความถี่และค่าร้อยละ เสนอในรูปแบบตาราง

4.2 วิเคราะห์สภาพการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมและรายด้าน เสนอในรูปแบบตารางแล้วนำผลการวิเคราะห์ทางสถิติมาแปลผลของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 209)

4.3 วิเคราะห์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ โดยการนำแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) และวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลเป็นเชิงพรรณนา

4.4 วิเคราะห์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้องและความเป็นประโยชน์ ของแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้ค่าร้อยละ เสนอในรูปแบบตาราง

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมและรายด้าน

หมวด ที่	การพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA	ระดับการดำเนินงาน		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	การนำองค์กร	4.17	0.70	มาก
2	การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์	4.14	0.72	มาก
3	การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.98	0.72	มาก
4	การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้	3.57	0.57	มาก
5	การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล	4.09	0.78	มาก
6	การจัดการกระบวนการ	4.08	0.76	มาก
7	ผลลัพธ์การดำเนินการ	4.11	0.68	มาก
โดยรวม		4.02	0.70	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าสภาพการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ หมวด 1 การนำองค์กร ($\bar{X}= 4.17$) รองลงมา คือ หมวด 2 การวางแผนยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ ($\bar{X}= 4.14$), หมวด 7 ผลลัพธ์การดำเนินการ ($\bar{X}= 4.11$), หมวด 5 การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล ($\bar{X}= 4.09$), หมวด 6 การจัดการกระบวนการ ($\bar{X}= 4.08$), หมวด 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($\bar{X}= 3.98$) และ หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ($\bar{X}= 3.57$) ตามลำดับ

2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลการศึกษาสภาพการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ จากนั้นพิจารณาค่าเฉลี่ยที่ต่ำที่สุดของแต่ละด้านจากข้อคำถาม และนำประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดมากำหนดกรอบของการสัมภาษณ์ สรุปผลการศึกษาตามประเด็นการสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

หมวด 1 การนำองค์กร ควรวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย และทบทวนปัญหาในการนำองค์กร เพื่อนำผลมาปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษา และควรกำหนดตัวชี้วัด และมีระบบการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจน

หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ ควรร่วมกันวิเคราะห์ปัจจัยทั้งภายในและภายนอก รวมทั้งบริบทของสถานศึกษา ในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และควรมีช่องทางและกระบวนการถ่ายทอดยุทธศาสตร์และกลยุทธ์สู่บุคลากรอย่างเหมาะสม

หมวด 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ควรมีช่องทางในการรับฟังข้อคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีระบบการตอบกลับข้อสงสัยให้คำแนะนำที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ควรมีการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และนำข้อมูลมาพัฒนาการดำเนินงาน และควรให้ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสถานศึกษาและทำกิจกรรมที่ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีร่วมกัน

หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ควรนำฐานข้อมูลที่ทันสมัย เข้าถึงได้อย่างสะดวกและรวดเร็วมาใช้ในการจัดการความรู้ของข้อมูลสารสนเทศ ควรจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบและปลอดภัย มีการอัปเดตข้อมูลความรู้ให้เป็นปัจจุบัน และควรมีการสำรวจความพึงพอใจในการจัดการความรู้ของสถานศึกษา เพื่อนำมาพัฒนาระบบการดำเนินการ

หมวด 5 การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล ควรมีการวิเคราะห์ประเมินผลรอบอัตรากำลังกับปริมาณงานของสถานศึกษา เพื่อร่วมกันวางแผนแนวทางแก้ไขปัญหาและวางแผนอัตรากำลังในปีการศึกษาถัดไป และนอกจากนี้ผู้บริหารควรมีช่องทางการรับฟังข้อคิดเห็นข้อร้องเรียนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างครอบคลุม

หมวด 6 การจัดการกระบวนการ ควรสำรวจ วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานและร่วมกันแก้ไขปัญหา และควรมีการประเมินความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานเพื่อวางแผนในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ

หมวด 7 ผลลัพธ์การดำเนินการ ควรสร้างค่านิยมปลูกฝังการมีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและจิตอาสา และผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำ บริหารงานอย่างมีคุณธรรม ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

3. วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อตรวจสอบแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

ผู้วิจัยได้นำแนวทางการส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ไปตรวจสอบความถูกต้องความเหมาะสมความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้บริหารสถานศึกษา ผลการศึกษาแสดงในตาราง 2

ตารางที่ 2 แสดงการตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของแนวทางส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมและรายด้าน

ข้อ	แนวทางส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่	ค่าร้อยละ			
		ถูกต้อง	เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นประโยชน์
1	หมวด 1 การนำองค์กร	100	100	100	100
2	หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์	100	100	100	100
3	หมวด 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	100	100	100	100
4	หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้	100	100	100	100
5	หมวด 5 การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล	100	100	100	100
6	หมวด 6 การจัดการกระบวนการ	100	100	100	100
7	หมวด 7 ผลลัพธ์การดำเนินการ	100	100	100	100
โดยรวม		100	100	100	100

จากตารางที่ 2 พบว่าการตรวจสอบแนวทาง และความเป็นประโยชน์ของแนวทางส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ

ศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ค่าความ ถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ โดยรวมคิดเป็น ร้อย ละ 100 ทั้ง 7 หมวด

อภิปรายผลการวิจัย

1. การพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ ศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องด้วยผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง กับการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ให้ความสำคัญและมีความร่วมมือกันเป็นอย่างดีต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ผู้บริหาร ใช้หลักการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้เสนอความคิดเห็น และเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา โดยการนำระบบคุณภาพการบริหาร จัดการภาครัฐ (PMQA) เป็นแบบแผนในการดำเนินงาน ส่งผลให้ค่าเฉลี่ยรายด้านอยู่ในระดับ มากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ หมวด 1 การนำองค์กร รองลงมา คือ หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ และหมวด 7 ผลลัพธ์การดำเนินการ ตามลำดับ โดย ชลิต ดำรงค์ศักดิ์ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2559) อธิบตี กรรมชลประทาน ได้กล่าวไว้ว่า “ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการขับเคลื่อน PMQA คือ นำดี แผนซ์ด มีส่วนร่วม พัฒนาคน พัฒนางาน สร้างความสุข หมายถึง คณะผู้บริหารทุกคนร่วมมือ กันวางแผนขับเคลื่อนอย่างชัดเจน มีส่วนร่วมกับภาคประชาชน พัฒนาบุคคล พัฒนาการ ทำงาน มีการติดตามประเมินผล และสร้างขวัญกำลังใจให้ผู้ปฏิบัติงาน” ส่งผลให้กรม ชลประทานสามารถส่งมอบคุณภาพทั้งผลผลิตและบริการที่ดีให้กับประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ สันติ แสงระวี และคณะ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการ บริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการ ภาครัฐ พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษิตตาม เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ โดยรวมทั้ง 7 หมวด อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายหมวด พบว่า หมวดที่ 1 การนำองค์กร และหมวดที่ 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ หมวดที่ 7 ผลลัพธ์การดำเนินการ ในส่วนของ หมวด 4 การ วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนพระ ปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ บางโรงเรียนยังไม่มีระบบฐานข้อมูล สารสนเทศที่ทันสมัย ที่สามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ในบางโรงเรียนยังมีระบบ การจัดการความรู้ไม่ครอบคลุมเท่าที่ควร และยังขาดการจัดตั้งห้องปฏิบัติการ (Operation room) จึงส่งผลให้สภาพการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ หมวดที่ 4 การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุดเมื่อเทียบกับทั้ง 7 หมวด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญชนก ธีรัตน์ (2563) ได้ทำ การวิจัยเรื่อง แนวการบริหารจัดการคุณภาพทั่วทั้งองค์กรตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการ

ภาครัฐของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา พบว่าระดับการบริหารจัดการคุณภาพโดยภาพด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ อยู่ในระดับปานกลาง

2. แนวทางส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายได้ดังนี้ หมวด 1 การนำองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องควรวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย และทบทวนปัญหาในการนำองค์กร เพื่อนำผลมาปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษา ควรกำหนดตัวชี้วัด และมีระบบการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจน การมีจริยธรรมในการทำงานขององค์กรมีความเหมาะสม โดย วินัย วิทวัสการเวช (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2559) รองอธิการบดีกรมธนารักษ์ ได้กล่าวไว้ว่า “กรมธนารักษ์บริหารจัดการภาครัฐด้วยหลักสี่ประการ คือ นโยบายที่ชัดเจน ทีมงานดี โดยมี PMQA working team จัดทำแผนพัฒนาองค์กร ติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง สร้างสิ่งจูงใจให้ทุกส่วนร่วมกันพัฒนาองค์กร” สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุษกร วัฒนบุตร (2554) เรื่องการประเมินสัมฤทธิ์ผลคุณภาพการบริหาร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) พบว่าข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนปรับปรุงคุณภาพการบริหารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ตามเกณฑ์คุณภาพการบริการจัดการภาครัฐ (PMQA) ในหมวด 1 คือ การกำหนดให้มีระบบการติดตามและทบทวนผลการดำเนินการ เพื่อนำผลดังกล่าวมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา ในหมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ ผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรร่วมกันวิเคราะห์ปัจจัยทั้งภายในและภายนอก รวมทั้งบริบทของสถานศึกษา ในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี มีการวิเคราะห์ปัญหาในการจัดทำแผนเชิงยุทธศาสตร์ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ จำเริญ รัตนบุรี (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการระบบคุณภาพ ตามเกณฑ์ PMQA โรงเรียนมาตรฐานสากลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 พบว่าแนวทางการดำเนินการบริหารจัดการระบบคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ควรร่วมระดมสมองในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม นำไปปรับแผนปฏิบัติการประจำปีให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ปัจจุบัน หมวด 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้บริหารควรมีช่องทางในการรับฟังข้อคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีระบบการตอบกลับข้อสงสัยให้คำแนะนำที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ควรมีการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และนำข้อมูลมาพัฒนาการดำเนินงาน มีการวัดความพึงพอใจของผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียซึ่งเป็นพระภิกษุสามเณร และผู้ปกครองของนักเรียน สอดคล้องกับ รุ่งลาวัลย์ จันทร์ตนา และ นิมนงค์ งามประภาสม (2556) ได้ทำวิจัย เรื่องกลยุทธ์การบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในเขตภาคเหนือตอนบน พบว่า กลยุทธ์การบริหารจัดการในหมวด 3 คือการมีช่องทางการรับฟังและเรียนรู้ความต้องการของกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีประสิทธิภาพ เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ

โรงเรียน หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ผู้บริหารควรนำฐานข้อมูลที่ทันสมัย เข้าถึงได้อย่างสะดวกและรวดเร็วมาใช้ในการจัดการความรู้ของข้อมูลสารสนเทศ จัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบและปลอดภัย มีการอัปเดตข้อมูลความรู้ให้เป็นปัจจุบัน มีการวัดผลการดำเนินการ และการจัดการความรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิวรรณ ยอดมงคล และสุจิตรา จรจิตร (2558) ทำการศึกษาเรื่อง การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่าแนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก ตามแนวคิดการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ คือโรงเรียนขนาดเล็กต้องมีการจัดทำระบบข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงานที่ครอบคลุม ถูกต้อง ทันสมัยและใช้ฐานข้อมูลมาสนับสนุนการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการบริหารฐานข้อมูลและเทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ หมวด 5 การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล ผู้บริหารควรมีการวิเคราะห์ประเมินผลกรอบอัตรากำลังกับปริมาณงานของสถานศึกษา เพื่อร่วมกันวางแผนแนวทางแก้ไขปัญหา และวางแผนอัตรากำลังในปีการศึกษาถัดไป มีการให้การสนับสนุน และสร้างความพึงพอใจให้แก่บุคลากรอย่างมีความเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภักดี เหมทานนท์ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการตามแนวทาง PMQA โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตรากำลังขั้นสูงจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าแนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวทาง PMQA โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตรากำลังขั้นสูงจังหวัดนครศรีธรรมราช หมวด 5 คือมีการประเมินขีดความสามารถ อัตรากำลังและการสร้างสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานที่จะก่อให้เกิดผลการดำเนินงานที่ดี

3. การตรวจสอบแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ จากที่ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้ประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้องและความเป็นประโยชน์ พบว่าแนวทางส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 7 หมวด มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 100 สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นผลมาจากแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ทั้ง 7 หมวด ประกอบไปด้วย หมวด 1 การนำองค์กร หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ หมวด 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ หมวด 5 การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล หมวด 6 การจัดการกระบวนการ และ หมวด 7 ผลลัพธ์การดำเนินการ ซึ่งในแต่ละหมวดได้มีกระบวนการที่ชัดเจนในการวางแผนการดำเนินการ มีการตรวจสอบติดตามประเมินผล และมีกระบวนการปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น เป็นกระบวนการบริหารงานที่ส่งเสริมให้บรรลุตามเป้าประสงค์ขององค์กร สอดคล้องกับวงจรบริหารงานคุณภาพ PACA หรือ Deming cycle ของ William Edward Deming (1986) เป็นกระบวนการบริหารงานที่ประกอบไปด้วย P (Plan) คือ การวางแผน D (DO) คือ การ

ปฏิบัติตามแผน C (Check) คือ การตรวจสอบ และ A (Act) คือ การปรับปรุงการดำเนินการ เป็นกระบวนการที่ใช้ปรับปรุงการทำงานขององค์กรอย่างเป็นระบบ โดยมีเป้าหมายเพื่อ แก้ปัญหาและเกิดการพัฒนางค์กรอย่างต่อเนื่อง

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

แนวทางส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ คือ ผู้บริหารควรวิเคราะห์ปัจจัยทั้งภายในและภายนอก บริบทของสถานศึกษา จุดเด่น จุดด้อย กำหนดตัวชี้วัด เพื่อทำแผนปฏิบัติการประจำปีและ ระบบการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน ควรมีกระบวนการถ่ายทอดยุทธศาสตร์และกลยุทธ์สู่บุคลากร ควรมีช่องทางในการรับฟังข้อคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ควรประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ควรให้ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ควรมีฐานข้อมูลที่ทันสมัย ควรจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบและปลอดภัย ควรสำรวจความพึงพอใจในการจัดการความรู้ ควรวิเคราะห์ประเมินผลกรอบ อัตรากำลัง ควรสำรวจ วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงาน ร่วมกันแก้ไขปัญหา และ ควรประเมินความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยสภาพการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าหมวด 1 การนำองค์กร มีค่าเฉลี่ยระดับ การปฏิบัติตามที่ดีที่สุด จึงควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
2. จากผลการวิจัยสภาพการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ มีค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติต่ำที่สุด ควรได้รับการแก้ไขหรือพัฒนาอย่างเร่งด่วน โดยผู้บริหารควรนำฐานข้อมูลที่ทันสมัย เข้าถึงได้อย่างสะดวกและรวดเร็วมาใช้ในการจัดการความรู้ของข้อมูลสารสนเทศ จัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบและปลอดภัย มีการอัปเดตข้อมูลความรู้ให้เป็นปัจจุบัน และควรมีการสำรวจความพึงพอใจในการจัดการความรู้ของสถานศึกษา เพื่อนำมาพัฒนาระบบการดำเนินการ

แหล่งอ้างอิง

ขวัญชนก ธีรตัน. (2563). แนวการบริหารจัดการคุณภาพทั่วทั้งองค์กรตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. *วารสารคุรุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 17(1), 225-233.

- จำเริญ รัตนบุรี. (2557). การบริหารจัดการยกระดับคุณภาพตามเกณฑ์ PMQA โรงเรียนมาตรฐานสากล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12: รายงานการศึกษาส่วนบุคคล (Individual study). สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 8). สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่ (พิมพ์ครั้งที่ 9). สุวีริยาสาส์น.
- บุษกร วัฒนบุตร. (2554). การประเมินสัมฤทธิ์ผลคุณภาพการบริหาร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA). ภาควิชารัฐศาสตร์คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ภักดี เหมทานนท์. (2559). การบริหารงานวิชาการตามแนวทาง PMQA โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูง จังหวัดนครศรีธรรมราช: รายงานการศึกษาส่วนบุคคล (Individual study). สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา.
- รุ่งลาวัลย์ จันทรัตน และนิมอณรงค์ งามประภาสม. (2556). กลยุทธ์การบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในเขตภาคเหนือตอนบน. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 15(3), 29-39.
- วิรัตน์ พันกันทะ และพระครูภาวนาโสภิต. (2560). การนำองค์กรเข้าสู่การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ. วารสาร มจร. อุบลปริทรรศน์, 2(2), 90-97.
- สันติ แสงระวี, วีระยุทธ ชาตะกาญจน์, และจำเริญ ชูช่วยสุวรรณ. (2562). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, 6(7), 3552-3571.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2559). การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ. <https://www.opdc.go.th/content/Nzc>
- อภิวรรณ ยอดมงคล และสุจิตรา จรจิตร. (2558). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก. วารสารหาดใหญ่วิชาการ, 14(1), 15-26.
- Deming, W. E. (1986). *Out of the Crisis*. MIT Press.